

***CAMPANYA DE RECOLLIDA DE LA
FRUITA DE LLEIDA***

ANÀLISI I PROPOSTES DE CCOO

www.ccoo.cat/lleida

ÍNDEX

- 1. Introducció**
- 2. Proposta de gestió de la borsa de treball per a la campanya agrària a les terres de Lleida**
- 3. Proposta d'actuació de les empreses de treball temporal**
- 4. Proposta per dignificar el treball al camp**
- 5. Proposta de regularització de treballadors i treballadores sense papers**
- 6. Proposta de formació per als treballadors i treballadores del camp**
- 7. Recuperar la subvenció per al manteniment i la millora dels allotjaments agraris**
- 8. Gestió dels albergs municipals**
- 9. Campanya per donar a conèixer la recollida de la fruita a les terres de Lleida i sensibilitzar la ciutadania en aquest sentit**
- 10. Acord per la interculturalitat a les terres de Lleida**
- 11. Recursos necessaris**
- 12. Conclusions**

1. Introducció

Les terres de Lleida es caracteritzen per ser un territori en el qual el sector primari i la indústria agroalimentària representen el 40 % del PIB i donen ocupació al 15,14 % de les persones treballadores. Per tant, és el sector més important després del sector de serveis.

Cada any venen a les nostres terres moltes persones que volen treballar en la recollida de la fruita, cosa que fa que aquesta sigui una de les activitats laborals i socials més importants per al nostre territori i que doni treball a moltes persones. Aquestes persones venen de diferents llocs i són de diferents nacionalitats, però totes venen a treballar. Algunes d'aquestes persones arriben amb un contracte de treball, però d'altres venen sense contracte. Aquestes persones que no tenen contracte venen a buscar feina i mentre no en troben, on van?, on dormen? D'altres ni tan sols tenen papers i, per tant, no poden tenir contracte laboral: què fan?, on van?, treballen?, ho fan sense papers?, amb quins drets laborals ho fan?

Cada any, per preparar la campanya de la fruita, es realitzen reunions periòdiques entre les diferents institucions, patronals agràries, sindicats i agents socials per col·laborar, en la mesura de les respectives possibilitats, en el millor funcionament de la campanya de la fruita. Aquestes reunions es realitzen en tres àmbits.

- Subdelegació del Govern central
- Generalitat de Catalunya
- Administració local (Ajuntament de Lleida)

Per tant, tres espais diferents en els quals pràcticament es parla de la mateixa problemàtica. Problemes derivats de l'arribada de persones que volen treballar a la campanya de la fruita de Lleida, que per

diferents circumstàncies originen problemes laborals i socials importants per al nostre territori.

Any rere any es reproduïxen els mateixos problemes. Durant molts anys no hem estat capaços, com a territori, d'actuar i dotar-nos dels recursos necessaris per, de manera anticipada, afrontar l'arribada de les persones que venen a treballar a Lleida i no tenen un contracte de treball.

L'Administració local, la Generalitat i la Subdelegació del Govern central han de treballar plegats per garantir el correcte funcionament de la campanya de la fruita. Des de les seves respectives competències s'han de corresponsabilitzar i treballar conjuntament per donar resposta a un dels fets més importants que es produeixen a les nostres terres: **la recollida de la fruita**. Això vol dir assumir compromisos i dotar dels recursos i les eines necessàries perquè en cada àmbit de representació administrativa es pugui fer front de manera ràpida i efectiva als problemes derivats del treball del camp al nostre territori.

Afrontar la campanya de la fruita en les millors condicions possibles farà que el nostre territori sigui un referent i un exemple d'organització i dignificació del treball del camp.

Però no tan sols es requereix el compromís de les diferents administracions: el compromís ha de ser de tots els agents que participen de la campanya de la fruita.

El sector agrari està regulat pel Conveni col·lectiu agropecuari de Catalunya (DOGC, Resolució TSF/3126/2018, de 3 de desembre). Mentre el conveni que no se signi, s'ha d'aplicar el salari mínim interprofessional anual, avui el del 2020, per a aquells grups professionals que es trobin per sota. Un altre conveni que regula el sector és el Conveni col·lectiu del sector de recaptació,

emmagatzematge, manipulació i venda de fruita i verdura de les comarques de Lleida.

Aquests convenis són el marc de relacions laborals que han de regir les condicions laborals i socials de tots els treballadors i treballadores del camp. El seu compliment és garantia de compromís i respecte vers la concertació social, però, sobretot, respecte de les persones que treballen al camp. **El seu compliment és obligatori.** Aquesta obligatorietat, fruit del consens social, garanteix uns drets i unes obligacions, però, sobretot, dignifica un sector que per si sol és precari.

Des de CCOO sempre hem treballat per garantir els drets laborals i socials dels treballadors i treballadores del camp. Sempre hem reclamat a les administracions implicades, a les patronals i als empresaris que garanteixin el compliment d'aquests convenis col·lectius i els compromisos cap als treballadors i treballadores. Malauradament, any rere any ens hem vist obligats a presentar denúncies davant la Inspecció de Treball, especialment arran de les visites que fem a les explotacions i allotjaments per garantir el compliment de les mesures de prevenció de riscos i les condicions laborals previstes en els convenis col·lectius. Cada any veiem com es vulneren drets laborals que reverteixen en problemes socials per al nostre territori.

El concepte *del més barat possible* per fer viable la recollida de la fruita a Lleida ha de desaparèixer de la nostra mentalitat. Les persones són el centre del treball i tots i totes hem de treballar per dignificar aquest sector a través de l'aposta per la digitalització i la sostenibilitat, i que les persones del nostre entorn vulguin treballar en la recollida de la fruita perquè les condicions per fer-ho permetin poder dur una vida digna.

Així doncs, calen propostes valentes, calen acords de corresponsabilitat i calen estratègies de territori per poder afrontar amb tots els mitjans possibles i amb la màxima capacitat de gestió la campanya agrària de les terres de Lleida.

El sector agrari, any rere any, denuncia els baixos preus imposats als productors i ramaders per part de la gran distribució i l'agroindústria. És necessari que es compleixin les normatives que regulen el mercat, la competència i el comerç agroalimentari. S'han de buscar solucions per pal·liar les crisis de preus o de costos del sector. Si volem dignificar el sector agrari calen polítiques valentes per regularitzar la cadena alimentària. El preus que es paguen per la fruita han de permetre als productors, almenys, cobrir costos. No fer-ho condemna els petits productors i la continuació de l'explotació per a les futures generacions.

CCOO no permetrem de cap manera que es vulnerin els drets laborals i socials de les persones que venen a treballar a Lleida. Ens en volem corresponsabilitzar, i serem allà on se'ns demani per arribar a consensos i compromisos per afrontar el fenomen laboral més complex que succeeix a les terres de Lleida.

2. Proposta de gestió de la borsa de treball per a la campanya agrària a les terres de Lleida

Està clar que és necessari garantir treballadors i treballadores suficients per poder fer front a les necessitats no sols de producció, sinó també dels temps necessaris per garantir el correcte funcionament de la campanya.

El primer que cal fer és crear un cens agrari que ens permeti conèixer les hectàrees de recollida de fruita a cada una de les explotacions del nostre territori per saber quants treballadors i treballadores es

necessitaran per fer la recollida de la fruita. No pot ser que organitzacions agràries i Administració treballin amb dades diferents. Cal fer una diagnosi precisa de quines són les necessitats reals per fer front a la recollida de la fruita amb total garantia.

Si tenim un cens de les persones que es necessiten per fer la campanya podrem saber, en acabar-la, el grau d'acompliment o no d'aquest cens i els contractes efectuats al nostre territori.

Alguns pagesos contracten treballadors i treballadores en origen. Són persones que any rere any venen a treballar al nostre territori, i ho fan amb un contracte de treball. Però molts altres treballadors i treballadores venen a les nostres terres sense contracte, aquestes persones què fan?, on van a buscar feina?

Quan una persona vol treballar a la campanya de la fruita de Lleida té diferents llocs on poder adreçar-se:

- **Al Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC)**. Les persones que s'hi inscriuen passen a formar part de la borsa de treball que serveix per cobrir contractacions de la campanya de recollida de la fruita a Lleida.

- **Patronals agràries**. Gairebé totes les patronals agràries gestionen la seva pròpia borsa de treball: Afrucat, Unió de Pagesos, Asaja, JARC, la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya...

- **Contractació directa** per part del pagès o pagesa, sense utilitzar cap tipus de borsa de treball.

- **A través d'empreses de treball temporal (ETT)**.

— **Ajuntaments** de les diferents poblacions, que sense tenir borsa de treball informen de les diferents alternatives on poder adreçar-se.

Per tant, una persona que vol treballar en el sector agrari de Lleida té diferents alternatives on poder adreçar-se per buscar feina.

Que hi hagi tantes borses de treball gestionades independentment per les diferents organitzacions i administracions fa que la seva gestió no sigui del tot transparent, organitzada i òptima per articular amb la màxima eficiència les necessitats que té la pagesia de treballadors i treballadores.

CCOO PROPOSEM

Amb la finalitat d'aconseguir una bona organització de les persones treballadores que volen treballar a la campanya de la fruita a les terres de Lleida:

1. Que sigui el SOC l'organisme central de la gestió de la borsa de treball dels treballadors i treballadores del camp de les terres de Lleida, a través de les seves oficines de treball. Per fer efectiva aquesta gestió seria d'utilitat la creació d'una **oficina de coordinació** de la campanya amb la finalitat de tenir la màxima eficiència i comunicació amb els pagesos, les patronals agràries, les cooperatives, els ajuntaments, etc. Per no centralitzar tota la gestió a Lleida, es podrien crear **oficines mòbils** que poguessin desplaçar-se, de manera planificada i adaptada a les necessitats, pel territori de Lleida amb l'objectiu de facilitar als treballadors i treballadores i les empreses la gestió de la cerca de feina.

2. Que les patronals agràries que decideixin continuar tenint la seva borsa de treball pròpia hagin de comunicar al SOC la

contractació que realitzen amb la finalitat de millorar els processos d'intermediació laboral, d'acolliment al territori, de gestió dels fluxos migratoris i de presència ordenada de les persones treballadores al nostre territori.

3. La pagesia que contracti directament també hagi de facilitar la informació a l'oficina de coordinació del SOC, a fi de tenir la informació organitzada.

4. Que els ajuntaments dels municipis on es desenvolupin les campanyes agràries hagin de tenir les eines necessàries per articular i facilitar la gestió administrativa de les persones que arriben al seu municipi en cerca de feina amb el SOC. Seria convenient crear un circuit d'acollida per a totes les persones que arribin al territori i poder-les orientar tant en l'àmbit laboral com en el social. Es podrien dissenyar díptics informatius on es reculli tota la informació referent a la campanya de la fruita de Lleida.

5. Que l'ajuntament de cada poble hagi de tenir la informació de les persones que treballen a la campanya de la recollida de la fruita de la seva demarcació: on s'allotgen i quina és l'empresa responsable de la seva contractació. Aquesta informació també s'hauria de lliurar als sindicats més representatius.

6. Que es creï una comissió de seguiment de la borsa d'ocupació de la campanya de la fruita del SOC amb la participació dels sindicats més representatius.

Moltes treballadores i treballadors del camp no disposen de les eines digitals necessàries per poder tramitar sol·licituds d'ofertes de feina o inscriure-s'hi. Això s'ha de tenir en compte a l'hora d'articular la gestió entre les diferents administracions i organitzacions.

3. Proposta d'actuació de les empreses de treball temporal

CCOO posem de manifest que la gran majoria de les ETT són la font principal de la vulneració dels drets laborals i són les responsables directes de la precarietat laboral en el treball del camp. Les condicions laborals de les persones contractades per les ETT són pitjors que les condicions de les contractacions que es realitzen directament a través de l'empresa o del pagès directament, fet que provoca que hi hagi treballadores i treballadores desenvolupant la mateixa feina en unes condicions laborals diferents.

Els treballadors i treballadores contractats a través d'ETT no poden tenir una cobertura menor que la resta de treballadors i treballadores contractats directament pel pagès o pagesa. Aquestes persones han de veure que els seus drets i les seves condicions de treball i d'allotjament són iguals que els de la resta.

CCOO PROPOSEM

1. Que solament puguin operar al nostre territori aquelles ETT que puguin acreditar:

a. L'acompliment estricte del conveni col·lectiu del sector.

b. Les ETT que tinguin la seva seu física al territori amb presència i atenció permanent als treballadors i treballadores.

c. Les ETT que acreditin poder allotjar amb plenes garanties i en condicions dignes tots aquells treballadors i treballadores que contractin.

d. Aquelles ETT que puguin garantir el trasllat als seus llocs de treball de totes les persones contractades.

e. Aquelles ETT que acreditin que disposen de Protocol per a la prevenció i l'abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe.

2. Que la Inspecció de Treball i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, fiscalitzin d'ofici l'actuació de les ETT que operen en el nostre territori per evitar els abusos laborals i la contractació fraudulenta, i, sobretot, perquè vetllin pels drets laborals i socials de les persones que treballen al camp.

3. Que les empreses o pagesos que decideixen contractar a través d'ETT han de poder exigir l'acord amb l'ETT, vinculat a través del seu contracte mercantil, que en tot moment l'ETT complirà amb el que marca el conveni col·lectiu del sector i proporcionarà un allotjament digne i un transport adequat als treballadors i treballadores.

4. Que es creï una acreditació, que hauria de donar l'Administració, per a les empreses que compleixin les condicions exigides per operar al nostre territori.

Si les ETT no poden acreditar aquests mínims no haurien de poder oferir els seus serveis al nostre territori.

Per posar fi a la precarietat laboral en el treball del camp al nostre territori és vital que es compleixin els mínims establerts en el conveni col·lectiu. És a la mà de tothom que això sigui així. La responsabilitat és, i ha de ser, compartida, però també, exigida.

4. Proposta per dignificar el treball al camp

El sector agrari no solament és el sector de la nostra economia que més temporalitat i desocupació acumula, sinó que és un dels sectors més desregularitzats. La manca de contractes laborals per escrit, ja que si el vincle és per menys de vint-i-vuit dies la llei ho permet, la falta de prevenció en riscos laborals, la falta de formació dels treballadors i treballadores, i la falta de control de registre horari i de jornades, la manca de protocols per a la prevenció i l'abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe i de mesures per a fer front a l'atenció de les dones víctimes de violència són situacions amb les quals hem de batallar cada any en un sector que és especialment dur i perillós..

A les terres de Lleida, el 96 % dels contractes que es fan són temporals. Un territori on el model contractual es regeix per la temporalitat i la parcialitat no desitjada és un mercat laboral dèbil i de poca qualitat afegida. Aquest no pot ser el teixit productiu on els nostre joves, les dones i les persones que busquen feina hagin d'afrontar. Per aquest motiu és vital dignificar el treball en el sector agrari. És importantíssim que el sector avanci cap a la digitalització, els principis de la sostenibilitat i l'economia circular, amb l'objectiu de que l'ocupació en aquest sector sigui estable i de qualitat, el fet de no ser-ho fa que la gent, la nostra gent, abandoni les nostres terres per buscar feina en altres llocs.

CCOO volem fer una crida a les empreses agràries perquè, en la mesura de les seves possibilitats, reconverteixin els contractes temporals en fixos discontinus o indefinits. Aquesta és la manera de dignificar el treball del camp.

CCOO PROPOSEM

1. El compliment estricte de les lleis d'immigració en els processos de contractació en origen, de manera que l'ordre de prioritats a l'accés a les ofertes de treball sigui per als treballadors i treballadores del país, els comunitaris i els estrangers residents amb autorització per treballar. Això vol dir que s'ha de recórrer a la contractació en origen un cop constatat que les ofertes públiques d'ocupació per treballar al camp no cobreixen les necessitats per fer la recollida, en aquest cas, de la fruita de les terres de Lleida.

CCOO som partidaris de la contractació als països d'origen en les condicions recollides en l'Ordre ESS/1/2012, de 5 de gener, de contractació en origen sota les premisses, condicions i garanties definides anteriorment, però aquesta excepcionalitat no es pot convertir en la regla general i, sobretot, quan hi ha una taxa d'atur considerable al nostre territori. Les patronals agràries es queixen sempre que al territori no hi ha mà d'obra per cobrir les necessitats de la recollida de la fruita, i per això continuen demanant l'increment de contractació en origen. Les patronals, conjuntament amb tots els agents implicats, haurien d'estimular amb propostes i iniciatives reals el treball en el sector agrari, perquè sigui un sector de treball digne on poder dedicar la vida laboral.

2. La recerca de les màximes facilitats per reconvertir treball temporal en treball estable. El fet de tenir un contracte fix discontinu fa que les persones puguin afrontar la seva vida laboral amb més garanties que li permetin dignificar i organitzar la seva vida laboral i familiar. A més, és una manera de millorar la qualitat de l'ocupació al nostre territori.

3. La incentivació de la contractació de treballadors i treballadores de proximitat. Cal arrelar les persones al nostre

territori i això es fa oferint llocs de treball estables, de qualitat i amb salaris dignes.

La falta de contractació regular suposa la pèrdua de drets laborals, jornada, salaris, descansos, permisos, seguretat laboral... Això vol dir que quan un treballador o treballadora es posa, per exemple, malalt es veu obligat a deixar de treballar i a no tenir ingressos. També dificulta l'organització sindical dels treballadors i treballadores del camp. L'alta temporalitat i la rotació fan que sigui molt difícil poder organitzar eleccions sindicals a les diferents explotacions, cosa que provoca que l'organització de treballadors i treballadores del camp per defensar els seus drets sigui pràcticament nul·la.

Necessitem un canvi en les condicions de treball del camp. Canvi que faci atractiu treballar-hi, que permeti a les persones establir-se als nostres pobles, al nostre territori; que valori el sector agrari, la seva modernització i, sobretot, que el faci un sector referent per a les terres de Lleida.

5. Proposta de regularització de treballadors i treballadores sense papers

Moltes de les persones que arriben a les nostres terres per treballar ho fan sense tenir una situació administrativa regularitzada. Aquestes persones, amb la legislació vigent, no poden accedir a un contracte de treball. Per tant, ni els pagesos ni les empreses ni les ETT els poden contractar. Però, malauradament, cada any ens trobem amb casos en què aquestes persones treballen, sense contracte, en unes condicions de precarietat absoluta i sota unes condicions indignes per a qualsevol persona.

Aquestes persones que arriben a les nostres terres no tenen cap tipus d'ingrés i es troben en una situació de vulnerabilitat absoluta. No

poden acollir-se a cap ajuda perquè no disposen de la documentació requerida, i l'Administració i les diferents associacions del nostre territori han d'organitzar-se per fer front a aquesta situació i poder donar l'ajuda mínima que necessiten.

Aquesta situació fa que moltes d'aquestes persones hagin de dormir al carrer o en llocs habilitats per poder allotjar-les provisionalment. Aquest fet deriva en un problema social que any rere any ens toca gestionar. Però sembla que hem assumit com una cosa inevitable veure temporers i temporeres dormint als carrers, treballadors i treballadores sense autorització administrativa cercant una feina, l'incompliment dels drets laborals i socials fixats en el conveni col·lectiu o la manca d'allotjaments en condicions.

La situació d'aquestes persones, de per si ja molt complexa, s'ha vist agreujada amb la crisi sanitària de la COVID-19, que n'ha deixat moltes en situació d'absolut desemparament i indefensió, sense accés a les prestacions socials i laborals aprovades per fer front a la crisi, i sense possibilitats d'accedir al mercat de treball formal.

Ens preocupa la instrumentalització política i la falta de corresponsabilitat per resoldre aquesta problemàtica. No estem en situació de buscar rèdit polític ni interessos partidistes, el sol fet de fer-ho posa en perill la convivència i es produeixen situacions d'exaltacions xenòfobes i racistes a les nostres terres, amb el perill d'estigmatitzar la societat lleidatana.

CCOO PROPOSEM

1. Aconseguir un consens al territori per exigir que s'iniciï un procés de regularització extraordinari de les persones que es troben en situació administrativa irregular al país, més enllà de quin sigui el sector productiu al qual dediquin la seva activitat laboral. Aquesta

regularització suposaria un reconeixement de drets a les persones, però també la possibilitat de reforçar amb mà d'obra el treball en sectors estratègics, com és el cas de l'agricultura. Aquesta regularització hauria d'anar acompanyada de l'establiment d'unes condicions d'acord amb la realitat sociolaboral del territori, en els processos de regularització que es preveuen per circumstàncies extraordinàries. Aquest augment de treballadors i treballadores disponibles en situació administrativa regular hauria de repercutir en la definició del contingent, i passarien a ser prioritàries les polítiques de contractació de proximitat.

2. Agilitar els tràmits que es realitzen des de la Subdelegació del Govern central, mentre la regularització no es dugui a terme, en el cas dels expedients d'autoritzacions de residència per circumstàncies extraordinàries, com les de les autoritzacions inicials de treball per part de la Generalitat de Catalunya. Així mateix, cal la intensificació de l'activitat de la Inspecció de Treball, que pot donar peu a la regularització de molts treballadors i treballadores a través de l'anomenat *arrelament laboral*, quan les persones treballadores poden acreditar almenys sis mesos en situació d'irregularitat. Així mateix, no hem de deixar de banda la situació de persones que disposen d'autoritzacions de residència, però no de treball, com és el cas dels joves extutelats; es fa necessari atorgar-los una autorització de treball, com a via perquè puguin assolir un projecte de futur.

3. Crear una cooperativa o associació de foment del treball agrari amb finançament i assessorament públic per poder donar resposta a les necessitats d'inclusió social i laboral de les persones d'origen immigrant en situació de vulnerabilitat i en situació administrativa irregular.

6. Proposta de formació per als treballadors i treballadores del camp

Els treballadors i treballadores de la recollida de la fruita són els grans oblidats de la formació. Sovint escoltem en veu de la pagesia que no tothom sap recollir la fruita, que no tothom serveix per fer-ho.

Els treballadors i treballadores de qualsevol sector han d'estar formats i preparats per treballar en les millors condicions possibles. No fer-ho és causa directa d'accidents laborals. En el sector agrari, i en concret en el de Lleida, on majoritàriament les explotacions són petites o mitjanes i on la temporalitat en el treball és molt gran, la formació brilla per la seva absència.

La formació, la informació i la sensibilització són fonamentals per lluitar contra la sinistralitat laboral, per saber els drets i els deures laborals que regeixen el sector, per lluitar contra la violència masclista i a favor de la igualtat de gènere i per fer del treball del camp un garant de qualitat i respecte.

CCOO PROPOSEM

1. Organitzar un espai, on periòdicament es pugui informar de les condicions laborals dels treballadors i treballadores del camp. Aquesta informació, l'han de poder donar els sindicats de treballadors i treballadores (CCOO, UGT...). Aquestes xerrades informatives es podrien fer en espais de l'Administració pública o en espais sindicals.

Aquesta informació seria important no centralitzar-la a Lleida i poder anar a les diferents poblacions del territori de Lleida.

2. Organitzar formació contínua o formació ocupacional que respongués a les necessitats de qualificació en la recol·lecció de la

fruita. Aquesta formació, l'hauria d'impartir el SOC o organismes i entitats qualificades per a la seva impartició.

3. Revisar, actualitzar i innovar la formació reglada que imparteix el Departament d'Agricultura i, en algun cas, el Departament d'Educació, i fer-ho també amb els certificats de professionalitat. La constant innovació i millora dels processos de recollida i innovació en el sector requereix aquesta revisió.

4. Fer un estudi de les necessitats del sector agroalimentari del nostre territori per poder, d'aquesta manera, oferir una formació tant reglada com contínua o ocupacional adaptada a aquestes necessitats. La crisi de la COVID-19 ofereix noves oportunitats, com el consum de proximitat, la innovació, la sostenibilitat o la rendibilitat, que han de permetre al nostre territori estar a l'altura dels canvis productius que estan per venir.

7. Recuperar la subvenció per al manteniment i la millora dels allotjaments agraris

Catalunya és l'única comunitat autònoma en la qual la pagesia no rep subvenció per al manteniment, la millora o la construcció d'allotjaments per als treballadors i treballadores del camp.

El 9 d'octubre del 2013, el Tribunal Constitucional dictava sentència en el conflicte positiu de competència 9076-2008 que va plantejar el Govern de la Generalitat de Catalunya en relació amb la Resolució de la Direcció General d'Immigració, de 14 de juliol de 2008, per la qual es convoquen subvencions públiques per a l'habilitació de places d'allotjament. Què vol dir això? La Generalitat de Catalunya al·lega que és ella qui té les competències en assistència social i que l'Estat solament la té en el control de fronteres i en la situació juridicoadministrativa de les persones estrangeres en territori

espanyol. La Generalitat no qüestionava que l'Estat destinés fons públics a assistència social, però sí que qüestionava que els gestionés directament i no tingués en compte l'article 114.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

El Tribunal Constitucional estima el conflicte a favor de la Generalitat de Catalunya. Catalunya és qui té les competències per realitzar la convocatòria de les subvencions públiques per a les places d'allotjament de treballadors i treballadores.

Des del 2010 els pagesos no reben aquests diners públics per poder habilitar, mantenir i millorar els allotjaments dels treballadors i treballadores del camp.

L'any passat, 2019, el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies va anunciar la intenció d'obrir properament una línia de subvencions per a la construcció, la reforma o la millora d'allotjaments destinats als treballadors i treballadores que participen a la campanya de la fruita. Ho va anunciar en la reunió preparatòria de la campanya agrària. Som al 2020 i estem sense subvenció.

Instem la Generalitat de Catalunya, que és la que té les competències per sol·licitar i gestionar els diners públics per destinar-los als allotjaments per als treballadors i treballadores del camp, que ho faci. Que Catalunya no pugui disposar d'aquests diners, d'aquestes ajudes per tenir uns allotjaments dignes és del tot incomprensible i del tot inadmissible.

CCOO PROPOSEM

1. Que la Generalitat de Catalunya convoqui subvencions destinades al manteniment, la millora o la construcció dels allotjaments per a la campanya agrària.

8. Gestió dels albergs municipals

CCOO defensem la gestió pública i directa dels serveis públics perquè totes les persones hi tinguin accés universal i en condicions d'equitat, alhora que també és una manera de crear ocupació de qualitat i estable.

Actualment, hi ha ajuntaments del nostre territori que lloguen els albergs municipals a les ETT o a empreses agràries per allotjar-hi els treballadors i treballadores del camp. Alguns d'aquests albergs poden trobar-se en la situació que no s'acabin ocupant totes les places o que els pagesos que tinguin la necessitat no puguin accedir-hi perquè l'alberg és d'ús exclusiu de l'ETT.

CCOO PROPOSEM

1. Crear un mapa d'albergs i allotjaments municipals del nostre territori.

2. Crear una xarxa d'albergs municipals públics al nostre territori, coordinada per les diferents administracions, ajuntaments, Generalitat i Subdelegació del Govern central, amb l'objectiu de coordinar l'allotjament dels treballadors i treballadores que venen a treballar a la campanya de la fruita del nostre territori.

3. Crear, per gestionar els albergs, una oficina de coordinació d'albergs de les terres de Lleida per facilitar la informació; per saber l'oferta de places disponibles al nostre territori; per tenir un cens fiable de persones allotjades, i d'aquesta manera saber si es cobreixen les necessitats reals d'allotjament de treballadors i treballadores, i, sobretot, l'objectiu principal: **perquè cap persona hagi de dormir al carrer.**

9. Campanya per donar a conèixer la recollida de la fruita a les terres de Lleida i sensibilitzar la ciutadania en aquest sentit

Si volem que els treballadors i treballadores del camp tinguin unes condicions laborals dignes, la pagesia ha de poder vendre la seva fruita a uns preus justos. Quan en un supermercat es paga el préssec a 5 euros al quilo i al pagès se li compra la fruita a 0,35 euros o menys, vol dir que aquest pagès o pagesa amb prou feines ha fet les paus per cobrir els seus costos de producció.

Els baixos preus que rep la pagesia de la fruita dolça de Lleida, moltes vegades per sota del cost de producció, i el fet de viure pendent de la climatologia, fan que la supervivència de la petita i mitjana pagesia estigui en perill seriós de desaparèixer. Els mercats globals posen molt difícil que el petit i mitjà productor pugui vendre el seu producte i gairebé mai no sap a quin preu el cobrarà. Les grans distribuïdores amb les seves polítiques de preus a la baixa deixen la pagesia en una situació d'absoluta injustícia.

És necessari buscar un equilibri entre tots els agents de la cadena de producció perquè ni pagesos ni intermediaris ni clients en surtin perjudicats. **Els preus justos per a la fruita són necessaris per poder dignificar el treball del camp.**

Al nostre territori hi ha iniciatives de diferents supermercats que han apostat per la fruita i la verdura de quilòmetre zero per garantir el millor producte i la sostenibilitat i poder oferir un producte amb valor afegit als consumidors, i també pagar preus justos a la pagesia del nostre territori.

Els consumidors hem de ser conscients que cal pagar preus justos per la fruita i la verdura que consumim. Pagar la fruita barata té

conseqüències importants per a la pagesia del nostre territori: **la seva progressiva desaparició.**

Per tant, pagesia i treballadors i treballadores del camp estan afectats pel sistema de la cadena de distribució de la fruita, amb conseqüències diferents, però el punt de partida de la qual és: **un preu just per la fruita.**

CCOO PROPOSEM

1. Fer una **campanya publicitària** per donar a conèixer la recollida de la fruita a les terres de Lleida, que subratlli el consum de proximitat, els preus justos de la fruita, el treball en la recollida de la fruita...

2. **Exigir la reforma profunda de la cadena alimentària**, que està pendent de legislar. El Reial decret aprovat el 25 de febrer del 2020 sobre mesures urgents en matèria d'agricultura i alimentació no garanteix les condicions necessàries per fer front a les despeses de producció. A més, continua protegint la venda nacional en botigues i supermercats, però no té en compte la xarxa de mercats públics majoristes ni tampoc les exportacions que representen més del 80 % de la producció lleidatana.

10. Acord per la interculturalitat a les terres de Lleida

La diversitat laboral a Lleida és un reflex de la realitat social i econòmica del nostre territori. Els treballadors i treballadores del camp, homes i dones amb diferents capacitats, creences, cultures, procedències, edats i condicions sexuals fan possible la recollida de la fruita a les nostres terres.

L'eliminació de la discriminació en el treball és fonamental si es vol que la dignitat humana, la llibertat individual, la justícia i la cohesió social siguin alguna cosa més que simples declaracions.

Cal, per tant, lluitar contra els estereotips i els prejudicis que envolten la campanya de la fruita. El racisme i la xenofòbia no tenen cabuda a Lleida.

La constatació de l'extrema precarietat laboral i social que es dona entre els treballadors i treballadores immigrants, en aquest cas els del camp, i l'arribada de persones immigrades com un procés permanent que es dona any rere any a les nostres terres fan necessari que les diferents organitzacions i entitats del nostre territori treballin conjuntament per prevenir situacions de tensió, expressions racistes i xenòfobes i per consolidar la convivència en els diferents àmbits de la nostra societat.

CCOO PROPOSEM

1. Promoure un acord per la interculturalitat en l'àmbit de totes les institucions administratives, socials i econòmiques de Lleida. La diversitat ens ha d'oferir noves oportunitats que cal aprofitar, alhora que hem de ser capaços de gestionar, per garantir la convivència i la cohesió social al nostre territori.

2. Crear una xarxa d'acollida i acompanyament per a persones immigrants amb l'objectiu de treballar coordinadament per afavorir la igualtat d'oportunitats, la convivència i la cohesió social, a partir del suport i el treball conjunt de les diferents organitzacions i institucions del nostre territori per donar la màxima cobertura territorial i de necessitats, així com una eficaç i eficient mobilització dels recursos dels quals disposen les diferents entitats.

3. Establir un protocol de col·laboració entre diferents entitats per promoure la col·laboració per produir sinergies i fer front amb garanties d'èxit al repte tan important que tenim com a territori per normalitzar la vida de les persones migrants sobre la base de la igualtat d'oportunitats i la convivència.

4. Promoure la conscienciació i la sensibilització a partir de campanyes i activitats formatives de sensibilització social per imbuir valors sobre la immigració com un fenomen positiu per a la ciutadania.

11. Recursos necessaris

Per dur a terme totes aquestes propostes falten, està clar, recursos. Però el més important és la voluntat política i social per fer efectiva i real la gestió de la campanya de la fruita de les terres de Lleida.

La seva gestió no ha d'implicar necessàriament una gran inversió de recursos; reorganitzant i optimitzant els recursos que es tenen es pot fer front a una òptima gestió de la campanya de la fruita.

Hi ha administracions que clarament estan infradotades i caldrà dotar-les de més personal per poder dur a terme aquest projecte.

CCOO PROPOSEM

1. Dotar de més recursos tècnics, econòmics i humans el SOC per poder gestionar la borsa de treball de la campanya de la fruita de Lleida així com les unitats mòbils i l'oficina coordinadora.

2. Dotar de més recursos tècnics, econòmics i humans la Inspecció de Treball de Lleida perquè pugui arribar a totes les empreses, que al nostre territori es caracteritzen per ser petites i mitjanes, i poder fer front a l'explotació laboral, al frau en la

contractació i a la vulneració dels drets laborals. La Inspecció de Treball ha de poder arribar a tot arreu amb la màxima rapidesa i efectivitat possible. Amb les plantilles actuals, això és impossible. En els darrers anys s'ha retallat un 23 % la plantilla de la Inspecció de Treball. A Lleida concretament:

- 12 inspectors i inspectores d'Inspecció de Treball; 4 subinspectors i subinspectores d'Inspecció de Treball; 8 inspectors i inspectores de Seguretat Social, i 7 subinspectors i subinspectores de Seguretat Social.

Per tant, la Inspecció de Treball necessita recursos no solament per afrontar la companyia agrària, sinó també per fer front a tots els sectors del nostre territori, en el qual destaquen els falsos autònoms, les falses cooperatives —com en el cas de les càrnies— o l'abús de la temporalitat irregular a través del treball parcial o l'economia col·laborativa en forma de plataformes, que a poc a poc es va instal·lant al nostre territori.

La tasca de la Inspecció de Treball contribueix, al costat de la dels agents socials i la de la resta de les administracions públiques, que les campanyes es puguin fer de manera ordenada, respectuosa amb el que marca la llei i de cooperació en una gestió exemplar de la campanya de la recollida de la fruita de Lleida.

3. Dotar de més recursos els ajuntaments que participen a la campanya agrària per coordinar-se amb el SOC en les qüestions de la borsa de treball i en la xarxa d'albergs municipals. Actualment hi ha una subvenció del SOC per al foment de la contractació amb formació en el marc de les campanyes agràries.

4. Dotar dels recursos necessaris per crear la xarxa d'albergs públics de les terres de Lleida.

5. Dotar dels recursos necessaris per poder impartir la formació ocupacional o formativa als treballadors i treballadores del camp.

6. Dotar dels recursos necessaris per dissenyar una campanya publicitària per donar a conèixer la campanya de la recollida de la fruita de Lleida i, alhora, sensibilitzar la població perquè consumeixi fruita i es faci càrrec que cal pagar preus justos per ser solidaris amb la nostra pagesia.

7. Dotar dels recursos necessaris per poder dur a terme l'acord d'interculturalitat de les terres de Lleida.

12. CONCLUSIONS

CCOO som una organització sociopolítica que vetlla en tot moment per les condicions laborals dels treballadors i treballadores, però també per les condicions generals de vida de totes les persones.

La justícia social i la igualtat són fonaments bàsics per a qualsevol pilar d'una societat democràtica. La dignificació de les condicions de treball i de vida de tots els treballadors i treballadores del camp és de justícia social. El nostre territori n'ha de ser exemple.

Fer-ho és a les mans de tothom. Tots els agents implicats d'una manera o altra a la campanya de la fruita hem de ser partícips de la seva correcta gestió, i ser-ne responsables és la nostra obligació.

CCOO denunciarà i perseguirà qualsevol vulneració de drets laborals i drets socials. Treballarem per fomentar el coneixement de la diversitat de la societat lleidatana i per promoure un acord per la interculturalitat.